

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1382/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

за създаване на програма „Правосъдие“ за периода 2014—2020 година

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 81, параграфи 1 и 2, член 82, параграф 1 и член 84 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) В Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което хората се движат свободно. За тази цел Съюзът може да приема мерки за развитие на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси и за насърчаване и подкрепа на действията на държавите-членки в областта на превенцията на престъпността. При по-нататъшното развитие на европейското пространство на правосъдие следва се гарантира зачитането на основните права, както и на общите принципи като недискриминация, равенство между половете, ефективен достъп до правосъдие за всички, правова държава и добре функционираща независима съдебна система.

(2) В Стокхолмската програма ⁽⁴⁾ Европейският съвет потвърди приоритета за развитие на пространство на свобода, сигурност и правосъдие и посочи като политически приоритет изграждането на Европа на правото и правосъдието. Финансирането беше определено като един от важните инструменти за успешното изпълнение на политическите приоритети на Стокхолмската програма. Амбициозните цели, определени в Договорите и в Стокхолмската програма, следва да бъдат постигнати, *inter alia*, посредством създаване, за периода 2014 - 2020 г., на гъвкава и ефективна програма „Правосъдие“ („Програмата“), която следва да улесни планирането и изпълне-

нието. Общите и конкретните цели на Програмата следва да се тълкуват в духа на съответните стратегически насоки, определени от Европейския съвет.

(3) В съобщението на Комисията от 3 март 2010 г. относно стратегията „Европа 2020“ се установява стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Като ключов елемент за подкрепа на конкретните цели и водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“ и с цел улесняване на механизмите за стимулиране на растежа, следва да се изгради добре функциониращо пространство на правосъдие, в което са премахнати пречките пред презграничните съдебни производства и пред достъпа до правосъдие при презгранични случаи.

(4) За целите на настоящия регламент терминът „магистрати и съдебни служители“ следва да се разбира като обхващащ съдии, прокурори и съдебни служители, както и други практикуващи юристи, свързани със съдебната система, като адвокати, нотариуси, съдебни изпълнители, пробационни служители, медиатори и съдебни устни преводачи.

(5) Съдебното обучение има централна роля за изграждането на взаимно доверие и подобрява сътрудничеството между съдебните органи и практикуващите юристи в различните държави-членки. Съдебното обучение следва да се разглежда като основен елемент при утвърждаването на истинска европейска съдебна култура в контекста на съобщението на Комисията от 13 септември 2011 г., озаглавено „Изграждане на доверие в правосъдието в целия ЕС. Ново измерение на европейското съдебно обучение“, на резолюцията на Съвета относно обучението на съдии, прокурори и съдебни служители в Европейския съюз ⁽⁵⁾, заключенията на Съвета от 27—28 октомври 2011 г. относно европейското съдебно обучение и резолюцията на Европейския парламент от 14 март 2012 г. относно съдебното обучение.

(6) Съдебното обучение може да включва различни участници като правните, съдебните и административните органи на държавите-членки, академични институции, национални органи, които отговарят за съдебното обучение, организации или мрежи, занимаващи се с обучение на европейско равнище, както и мрежи от съдебни координатори за правото на Съюза. Структурите и образуванията, преследващи цели от общоевропейски интерес в областта на съдебното обучение като Европейската мрежа за съдебно обучение (EJTN) Академията по европейско право (ERA), Европейската мрежа на висшите съдебни съвети (ENCJ), Асоциацията на

⁽¹⁾ ОВ С 299, 4.10.2012 г., стр. 103.

⁽²⁾ ОВ С 277, 13.9.2012 г., стр. 43.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 11 декември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 16 декември 2013 г.

⁽⁴⁾ ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ С 299, 22.11.2008 г., стр. 1.

държавните съвети и върховните административни юрисдикции на Европейския съюз (АСА-Еуроге), мрежата на председателите на върховните съдилища в Европейския съюз (RPCSJUE) и Европейският институт за публична администрация (EIPA) следва да продължат да играят роля за утвърждаването на програми за обучение с действително европейско измерение за магистратите и съдебните служители и следователно биха могли да получат подходяща финансова подкрепа в съответствие с процедурите и критериите, набелязани в годишните работни програми, приети от Комисията съгласно настоящия регламент.

- (7) Съюзът следва да улеснява учебните дейности, свързани с прилагането на правото на Съюза, като признава заплатите на участващите магистрати и съдебни служители, заплащани от органи на държавите-членки, за допустими разходи или реално съфинансиране, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ („Финансовия регламент“).
- (8) Достъпът до правосъдие следва да включва по-специално достъп до съдилища, до алтернативни методи за уреждане на спорове, както и до лица, заемащи публични длъжности, които имат правно задължение да предоставят на страните независим и безпристрастен правен съвет.
- (9) През декември 2012 г. Съветът прие Стратегия на ЕС за борба с наркотиците за периода 2013—2020 г.⁽²⁾, чиято цел е възприемането на балансиран подход, основан на едновременното намаляване на търсенето и на предлагането на наркотици, с което се признава, че намаляването на търсенето и на предлагането на наркотици са два взаимно допълващи се елемента на политиката за борба със забранените наркотични вещества. Една от основните цели на тази стратегия е да допринесе за измеримо намаляване на търсенето на наркотици, на зависимостта от наркотични вещества и на здравните и социалните рискове и вреди, свързани с употребата на наркотици. Докато правното основание на програма „Превенция на наркотиците и информация за тях“, създадена с Решение 1150/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾ имаше като правно основание общественото здраве и обхващаше тези аспекти, Програмата има друго правно основание и следва да бъде насочена към по-нататъшно развитие на европейско пространство на правосъдие, основано на взаимно

признаване и взаимно доверие, по-специално чрез насърчаване на съдебното сътрудничество. По този начин, като се отговаря на нуждата от опростяване и в съответствие с правното основание на всяка програма, по линия на програма „Здраве за растеж“ могат да бъдат подкрепяни мерки, които да допълват действията на държавите-членки за постигане на целта за намаляване на вредите за здравето, произтичащи от употреба на наркотици, включително превенция и предоставяне на информация.

- (10) Друг важен елемент от Стратегията на ЕС за борба с наркотиците за периода 2013—2020 г. е намаляването на предлагането на наркотици. Докато с Инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ следва да се подкрепят действия, насочени към превенция и борба с трафика на наркотици и други видове престъпления и по-специално мерки, насочени към производството, изработването, извличането, продажбата, транспорта, вноса и износа на забранени наркотични вещества, включително притежаването и покупката на такива с цел участие в дейности по трафик на наркотици, програма „Правосъдие“ следва да обхване тези аспекти на политиката в областта на наркотиците, които остават извън обхвата на Инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ или на програмата „Здраве за растеж“ и са тясно свързани с нейната обща цел.
- (11) Във всички случаи следва да се гарантира, че финансирането на приоритетите по програмен период 2007—2013, които бяха запазени като цели на новата Стратегия на ЕС за борба с наркотиците за периода 2013—2020 г., ще продължи и следователно следва да бъдат осигурени средства по линия на програма „Здраве за растеж, Инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и Програмата съгласно съответните им приоритети и правни основания, като се избягва дублиране на финансирането.
- (12) Съгласно член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), член 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) и Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г., Програмата следва да подпомага защитата на правата на детето, включително правото на справедлив съдебен процес, правото да разбира производството, правото на зачитане на личния и семейния живот и правото на неприкосновеност и достойнство. По-специално Програмата следва да бъде насочена към предоставянето на засилена защита на децата в рамките на съдебните системи и към осигуряване на по-голям достъп до правосъдие за децата, както и да интегрира утвърждаването на правата на детето в изпълнението на всички набелязани в нея действия.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ С 402, 29.12.2012 г., стр. 1.

⁽³⁾ Решение 1150/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 септември 2007 г. за създаване на специалната програма „Превенция на наркотиците и информация за тях“ за периода 2007—2013 г. като част от общата програма „Основни права и правосъдие“ (ОВ L 257, 3.10.2007 г., стр. 23).

- (13) Съгласно членове 8 и 10 от ДФЕС включването на целите за равенство между жените и мъжете и за борба с дискриминацията следва да се подкрепя във всички дейности по Програмата. Следва да се осъществява редовно наблюдение и оценяване, за да се направи оценка на начина, по който аспектите на равенството между половете и недискриминацията са включени в действията по Програмата.
- (14) Опитът от действията на равнището на Съюза показва, че за постигането на целите на Програмата на практика е необходимо съчетание от инструменти, включително правни актове, политически инициативи и финансиране. Финансирането е важен инструмент, който допълва законодателните мерки.
- (15) В заключенията си от 22 и 23 септември 2011 г. относно подобряването на ефективността на бъдещите програми на Съюза за финансиране в подкрепа на съдебното сътрудничество Съветът подчерта важната роля, която финансовите програми на Съюза играят за ефективното прилагане на достиженията на правото на Съюза, и отново изтъкна необходимостта от по-прозрачен, гъвкав, съгласуван и рационализиран достъп до тези програми.
- (16) В съобщението на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020““, се подчертава необходимостта от рационализирането и опростяването на финансирането по линия на Съюза. Особено с оглед на настоящата икономическа криза от изключителна важност е средствата на Съюза да бъдат структурирани и да се управляват по най-усърдния начин. Съществено опростяване и ефикасно управление на финансирането може да се постигне чрез намаляване на броя на програмите и чрез рационализиране, опростяване и хармонизиране на правилата и процедурите за финансиране.
- (17) В отговор на необходимостта от опростяване, ефикасно управление и по-лесен достъп до финансиране Програмата следва да продължи и развитие дейностите, провеждани по-рано въз основа на три програми, създадени с Решение 2007/126/ПВР на Съвета ⁽¹⁾, Решение № 1149/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и Решение № 1150/2007/ЕО Средносрочната оценка на тези програми включва препоръки, насочени към подобряване на изпълнението на тези програми. Финансирането на тези средносрочни оценки, както и резултатите от съответните последващи оценки трябва да бъдат отчетени при изпълнението на Програмата.
- (18) В съобщението на Комисията от 19 октомври 2010 г., озаглавено „Преглед на бюджета на ЕС“ и в съобщението на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020““ се подчертава значението на целенасоченото финансиране на дейности с ясна европейска добавена стойност, т.е. когато намесата на Съюза може да придаде допълнителна стойност в сравнение със самостоятелните действия на държавите-членки. Действията, обхванати от настоящия регламент, следва да допринасят за създаването на европейско пространство на правосъдие чрез насърчаване на принципа за взаимно признаване, изграждане на взаимно доверие между държавите-членки, засилване на презграничното сътрудничество, изграждане на мрежи от контакти и чрез постигане на правилно, съгласувано и последователно прилагане на правото на Съюза. Дейностите за финансиране следва да допринесат и за постигане на действително и по-добро познаване на правото и политиките на Съюза от всички заинтересовани страни и следва да предоставят солидна аналитична основа за подкрепа и развитие на правото и политиките на Съюза, като по този начин допринасят за тяхното прилагане и добро изпълнение. Намесата на Съюза позволява тези дейности да бъдат осъществявани съгласувано в рамките на Съюза и допринася за значителни икономии. Освен това Съюзът е в по-добра позиция от държавите-членки от гледна точка на намирането на решения на презгранични ситуации и на предоставянето на европейска платформа за взаимно обучение.
- (19) При подбора на действията, които да бъдат финансирани по Програмата, Комисията следва да оценява предложенията въз основа на предварително установени критерии. Сред критериите трябва да бъде включена и оценка на европейската добавена стойност на предлаганите действия. Националните и малките проекти също могат да имат европейска добавена стойност.
- (20) Структурите и образуванията, които имат достъп до Програмата, следва да включват национални, регионални и местни органи.
- (21) С настоящия регламент се определя финансов пакет за целия срок на действие на Програмата, който да съставлява основната референтна сума — по смисъла на точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ⁽³⁾ — за Европейския парламент и за Съвета в хода на годишната бюджетна процедура.
- (22) С цел осигуряване достатъчна гъвкавост на Програмата да отговори на променящите се нужди и съответстващите цели на политиката през срока ѝ на действие, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменение на процентите, посочени в приложението към настоящия регламент за всяка конкретна цел, която би надвишила тези проценти с повече от 5 процентни пункта. За да се прецени необходимостта от такъв делегиран акт, тези проценти следва да бъдат изчислени въз основа на финансовия пакет за Програмата за целия ѝ срок на действие, а не въз основа на
- ⁽¹⁾ Решение 2007/126/ПВР на Съвета от 12 февруари 2007 г. за създаване за периода 2007—2013 г., като част от Общата програма за основни права и правосъдие, на специална програма „Наказателно правосъдие“ (ОВ L 58, 24.2.2007 г., стр. 13).
- ⁽²⁾ Решение 1149/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 септември 2007 г. за създаване на специална програма „Гражданско правосъдие“ за периода 2007-2013 г. като част от Общата програма за основни права и правосъдие (ОВ L 257, 3.10.2007 г., стр. 16).
- ⁽³⁾ ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

годишните кредити. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.

(23) Настоящият регламент следва да се прилага в пълно съответствие с Финансовия регламент. По-специално по отношение на условията за допустимост на данъка върху добавената стойност (ДДС), заплащан от бенефициери на безвъзмездно отпуснати средства, допустимостта на ДДС не следва да зависи от правния статут на бенефициерите за дейности, които могат да бъдат извършвани от частни и публични структури и образувания при еднакви правни условия. Като се отчита специфичният характер на целите и дейностите, обхванати от настоящия регламент, в поканите за представяне на предложения следва да се поясни, че за дейности, които могат да бъдат извършвани както от публични, така и от частни структури и образувания, неподлежащата на приспадане част от ДДС, начислен на публични структури и образувания, е допустима, доколкото тя се заплаща за изпълнение на дейности като обучение или повишаване на осведомеността, които не могат да се считат за упражняване на публична власт. Освен това настоящият регламент следва да използва инструментите за опростяване, въведени с Финансовия регламент. Освен това критериите за определяне на действията, които да бъдат подкрепени, следва да бъдат насочени към заделяне на наличните финансови средства за действия, с които се оказва възможно най-голямо въздействие по отношение на преследваната цел на политиката.

(24) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на приемането на годишните работни програми. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

(25) Годишните работни програми, приети от Комисията съгласно настоящия регламент, следва да осигурят подходящо разпределение на финансирането между безвъзмездните средства и договорите за обществени поръчки. Програмата следва на първо място да разпредели финансиране за безвъзмездни средства, като същевременно запази достатъчно финансови средства за обществени поръчки. Минималният процентен дял на годишните

разходи, разпределени за безвъзмездни средства, следва да бъде определен в годишните работни програми и следва да бъде не по-малко от 65 %. За улесняване на планирането и съфинансирането на проектите от заинтересованите страни, Комисията следва да изготви ясен график за поканите за представяне на предложения, подбора и възлагането на проекти.

(26) С цел да се гарантира ефикасното разпределение на средства от общия бюджет на Съюза, следва да се търсят съгласуваност, взаимно допълване и единоръководия между програмите за финансиране, подпомагащи тясно свързани помежду си области на политиката, по-специално между Програмата и програмата „Права, равенство и гражданство“, създадена с Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“, програмата „Здраве за растеж“, програмата „Еразъм+“, създадена с Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, рамкова програма „Хоризонт 2020“, създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, и Инструмента за предприемаческа помощ (ИППП II).

(27) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване и разследване на нередностите, възстановяване на изгубени, погрешно платени или неправилно използвани средства, а когато е подходящо, чрез налагане на административни и финансови санкции в съответствие с Финансовия регламент.

(28) С цел прилагане на принципа на добро финансово управление в настоящия регламент следва да се предвидят подходящи инструменти за оценка на резултатите от него. За тази цел следва да се определят общи и конкретни цели. С цел измерване на степента на постигане на тези конкретни цели следва да бъде установен набор от конкретни и количествено измерими показатели, които да останат валидни за цялата продължителност на Програмата. Комисията следва да представя ежегодно на Европейския парламент и на Съвета доклад за наблюдението, който следва да се базира, *inter alia*, на показателите, посочени в настоящия регламент и който следва да предоставя информация за използването на наличните финансови средства.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за създаване на програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014-2020 г. (виж страница 62 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма на Съюза „Еразъм+“ в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на Решение 1719/2006/ЕО, Решение 1720/2006/ЕО и Решение 1298/2008/ЕС (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Хоризонт 2020“ - рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014-2020) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104).

(29) Програмата следва да се изпълнява ефективно, при зачитане на принципите на доброто финансово управление, като същевременно се дава възможност на потенциални кандидати за ефективен достъп до Програмата. С цел да се подкрепи ефективният достъп до Програмата, Комисията следва да положи максимални усилия за опростяване и хармонизиране на процедурите и документите за кандидатстване, административните формалности и изискванията за финансовото управление, да премахне административните тежести и да насърчава исканията за предоставяне на безвъзмездна помощ от образувания, които се намират и в държави-членки, които не са представени в достатъчна степен по Програмата. Комисията следва да публикува на специално създаден за целта уебсайт информация за Програмата, нейните цели, различните покани за представяне на предложения и графика им. Основните документи и насоките, отнасящи се до поканите за представяне на предложения, следва да бъдат достъпни на всички официални езици на институциите на Съюза.

(30) В съответствие с член 180, параграф 1, буква л) от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията ⁽¹⁾ („правилата за прилагане“), споразуменията за безвъзмездни средства следва да съдържат разпоредби, уреждащи видимостта на финансовата помощ от Съюза, освен в надлежно обосновани случаи, когато публичното оповестяване не е възможно или подходящо.

(31) В съответствие с член 35, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент и член 21 от Правилата за прилагане, Комисията следва своевременно и по подходящ начин да предоставя информация за получателите, както и за естеството и целта на мерките, финансирани от общия бюджет на Съюза. Тази информация следва да се предоставя при надлежно спазване на изискванията за поверителност и сигурност, и по-специално за защита на личните данни.

(32) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се допринесе за по-нататъшното развитие на европейско пространство на правосъдие, основано на взаимно признаване и взаимно доверие, по-специално чрез насърчаване на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради мащаба и последиците на действието, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(33) В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия

е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.

(34) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.

(35) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(36) За да се осигури непрекъснатост на дейностите за финансиране, осъществявани преди въз основа на Решение 2007/126/ПВР, Решение № 1149/2007/ЕО и Решение № 1150/2007/ЕО, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Създаване и продължителност на Програмата

1. С настоящия регламент се създава програма „Правосъдие“ („Програмата“).

2. Програмата обхваща периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 2

Европейска добавена стойност

1. По линия на Програмата се финансират дейности с европейска добавена стойност, които допринасят за по-нататъшното развитие на европейско пространство на правосъдие. За тази цел Комисията гарантира, че избраните за финансиране действия имат за цел да дадат резултати с европейска добавена стойност.

2. Европейската добавена стойност на действията, включително на действията с малък мащаб и национални действия, се оценява с оглед на критерии като приноса им за последователното и съгласувано прилагане на правото на Съюза и за широката обществена осведоменост относно произтичащите от него права, потенциала им за изграждане на взаимно доверие между държавите-членки и за подобряване на презграничното сътрудничество, трансграничното им въздействие, приноса им за разработване и разпространение на най-добри практики или потенциала им да създадат практически средства и решения за справяне с презгранични или общи за Съюза предизвикателства.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

Член 3**Обща цел**

Общата цел на Програмата е да допринесе за по-нататъшното развитие на европейско пространство на правосъдие, основано на взаимно признаване и взаимно доверие, по-специално чрез насърчаване на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси.

Член 4**Конкретни цели**

1. За постигане на общата цел, определена в член 3, в Програмата са заложили следните конкретни цели:

- а) улесняване и подкрепа на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси;
 - б) подкрепа и насърчаване на съдебното обучение, включително на езиково обучение по правна терминология, с оглед на формирането на обща правна и съдебна култура;
 - в) улесняване на ефективен достъп до правосъдие за всички, включително с цел утвърждаване и подкрепа на правата на жертвите на престъпления, като същевременно се зачитат правата на защитата;
 - г) подкрепа за инициативи в областта на политиката по отношение на наркотиците, свързани с аспекти на съдебното сътрудничество и превенцията на престъпността, които са тясно свързани с общата цел на Програмата, доколкото не попадат в обхвата на Инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ или на програма „Здраве за растеж“;
2. Конкретните цели на Програмата се постигат чрез, по-специално:
- а) повишаване на осведомеността и познанията на обществеността за правото и политиките на Съюза;
 - б) разширяване на познанията за правото на Съюза, включително за материалното и процесуалното право, за инструментите за съдебно сътрудничество и за относимата практика на Съда на Европейския съюз, и за сравнителното право, с цел да се гарантира ефикасно съдебно сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси;
 - в) подкрепа за ефективното, всеобхватно и последователно въвеждане и прилагане на инструментите на Съюза в държавите-членки и за тяхното наблюдение и оценка;
 - г) насърчаване на презграничното сътрудничество, подобряване на взаимното познаване и разбиране на гражданското и наказателното право и правните и съдебните системи на държавите-членки и укрепване на взаимното доверие;

д) подобряване на познанията и разбирането на потенциалните пречки пред гладкото функциониране на европейското пространство на правосъдие;

е) подобряване на ефикасността на съдебните системи и сътрудничеството между тях с помощта на информационните и комуникационните технологии, включително чрез презгранична оперативна съвместимост на системите и приложенията.

Член 5**Интегриране**

При изпълнението на всички действия по Програмата се цели утвърждаване на равенството между жените и мъжете и на правата на детето, *inter alia*, чрез правосъдие, съобразено с интересите на децата. Програмата се придържа и към забраната за дискриминация на някое от основанията, посочени в член 21 от Хартата, в съответствие с член 51 от Хартата и в рамките, определени в член 51 от Хартата.

Член 6**Видове действия**

1. По Програмата се финансират, *inter alia*, следните видове действия:

- а) аналитични дейности, като събиране на данни и статистическа информация; разработване на общи методологии и, когато е подходящо, показатели или критерии; проучвания, изследвания, анализи и анкети; оценки; съставяне и публикуване на наръчници, доклади и образователен материал; работни срещи, семинари, заседания на експерти и конференции;
- б) дейности с цел обучение, например обмен на служители, работни срещи, семинари, мероприятия за обучение на обучаващи, включително езиково обучение по правна терминология, както и развитие на инструменти за онлайн обучение или други модули за обучение на магистрати и съдебни служители;
- в) взаимно учене, сътрудничество, дейности за повишаване на осведомеността и разпространяване на информация, например набелязване и обмен на добри практики, иновативни подходи и опит; организация на партньорски проверки и взаимно обучение; организация на конференции, семинари, информационни кампании включително институционална комуникация относно политическите приоритети на Съюза, доколкото са свързани с целите на Програмата; компилация и публикуване на материали за разпространяване на информация за Програмата и резултатите от нея; разработване, действие и поддръжка на системи и инструменти, чрез използването на информационни и комуникационни технологии, включително по-нататъшно развитие на европейския портал за електронно правосъдие, като механизъм за подобряване на достъпа на гражданите до правосъдие;

г) подкрепа за основните участници, чиито дейности допринасят за изпълнението на целите на Програмата, като подкрепа за държавите-членки при прилагане на правото и политиките на Съюза, подкрепа за ключови европейски участници и мрежи на европейско равнище, включително в областта на съдебното обучение и подкрепа за дейности за създаване на контакти на европейско равнище между специализирани структури и образувания, както и национални, регионални и местни органи и неправителствени организации.

2. Европейската мрежа за съдебно обучение получава оперативни безвъзмездни средства за съфинансиране на разходите, свързани с постоянната ѝ работна програма.

Член 7

Участие

1. В Програмата могат да участват всички структури и образувания, които са законно установени в:

- а) държавите-членки;
- б) държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в съответствие с това споразумение;
- в) страните кандидатки, потенциалните кандидатки и присъединяващите се държави в съответствие с общите принципи и общите условия, определени за участието на тези страни в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или подобни споразумения.

2. Структури и образувания със стопанска цел имат достъп до Програмата само при сътрудничество с организации с нестопанска цел или публични организации.

3. Структури и образувания, които са законно установени в трети държави, различни от участващите в Програмата в съответствие с параграф 1, букви б) и в), по-специално държави, спрямо които се прилага Европейската политика за съседство, могат да бъдат асоциирани към дейностите по Програмата като сами поемат разходите си, ако това отговаря на целта на тези дейности.

4. Комисията може да сътрудничи с международни организации съгласно условията, определени в съответната годишна работна програма. Достъп до Програмата имат международните организации, работещи в обхванати от Програмата области, в съответствие с Финансовия регламент и съответните годишни работни програми.

Член 8

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнение на Програмата за периода 2014 г.-2020 г. е в размер на 377 604 000 EUR.

2. Заделените по Програмата средства могат да покриват и разходи, свързани с дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Програмата и за оценка на постигането на нейните цели. С отпуснатите средства могат да се покриват разходи, свързани с необходимите проучвания, заседания на експерти, информационни и комуникационни дейности, институционална комуникация относно политическите приоритети на Съюза, доколкото са свързани с общите цели на Програмата, както и разходи, свързани с информационно-технологичните мрежи, занимаващи се с обработка и обмен на информация, и с друг вид техническа и административна помощ, необходима във връзка с управлението на Програмата от Комисията.

3. Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейският парламент и Съвета в границите на многогодишната финансова рамка, установена с Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013.⁽¹⁾

4. В рамките на финансовия пакет за Програмата се разпределят суми за всяка конкретна цел в съответствие с процентните дялове, определени в приложението.

5. Комисията не се отклонява от определените процентни дялове във финансовия пакет, посочени в приложението, с повече от 5 процентни пункта за всяка конкретна цел. Ако се наложи да се превиши това ограничение, Комисията се оправомощава да приеме делегирани актове в съответствие с член 9 за изменение на всеки от показателите в приложението с повече от 5 и до 10 процентни пункта.

Член 9

Упражняване на делегация

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема на делегирани актове, посочено в член 8, параграф 5, се предоставя на Комисията за срока на изпълнение на Програмата.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 8, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

5. Делегиран акт, приет съгласно член 8, параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 10

Мерки за изпълнение

1. Комисията изпълнява Програмата в съответствие с Финансовия регламент.

2. С оглед на изпълнението на Програмата Комисията приема годишни работни програми под формата на актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

3. Всяка годишна работна програма изпълнява целите на програмата, като определя следното:

а) действията, които да бъдат предприети в съответствие с общите и конкретните цели, определени в член 3 и член 4, параграф 1, включително условното разпределение на финансовите ресурси;

б) съществени критерии за допустимост, подбор и възлагане, които се използват за подбор на предложенията, които ще получат финансово подпомагане в съответствие с член 84 от Финансовия регламент и член 94 от Правилата за неговото прилагане;

в) минималния процент от годишните разходи, който се заделя за предоставяне на безвъзмездни средства.

4. Осигурява се подходящо и справедливо разпределение на финансовото подпомагане между различните области, обхванати от настоящия регламент. Когато взема решение за предоставяне на средства за тези области в годишните работни програми, Комисията отчита необходимостта да се поддържат достатъчни равнища на финансиране едновременно за гражданско и наказателно правосъдие, както и за съдебно обучение и инициативи в областта на политиката за борба с наркотиците, попадащи в обхвата на Програмата.

5. Поканите за представяне на предложения се публикуват ежегодно.

6. С цел улесняване на дейностите за съдебно обучение разходите, свързани с участието на магистрати и съдебни служители в тези дейности и заплатени от органи на държавите-членки, се вземат предвид в съответствие с

Финансовия регламент, когато се предоставя съответното финансиране.

Член 11

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 12

Взаимно допълване

1. Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, осигурява цялостна съгласуваност, взаимно допълване и единодействие с други инструменти на Съюза, включително, *inter alia*, програмата „Права, равенство и гражданство“, инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“, програмата „Здраве за растеж“, програмата „Еразъм +“, рамковата програма „Хоризонт 2020“ и Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП II).

2. Комисията осигурява също цялостна съгласуваност, взаимно допълване и единодействие с дейността на органите, службите и агенциите на Съюза, работещи в области, обхванати от целите на Програмата като Евроюст, създадена с Решение 2002/187/ПВР на Съвета ⁽¹⁾ и Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН), създаден с Регламент (ЕО) № 1920/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.

3. Програмата може да ползва общи ресурси с други инструменти на Съюза, по-специално с програма „Права, равенство и гражданство“, за изпълнение на дейности, които отговарят на целите и на двете програми. Действие, за което е отпуснато финансиране по Програмата, може да получи и финансиране по програма „Права, равенство и гражданство“, при условие че финансирането не покрива едни и същи разходи.

Член 13

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани съгласно Програмата, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагане на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки, и ако се установят нередности — чрез събиране на погрешно платените суми, а при необходимост — чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

⁽¹⁾ Решение 2002/187/ПВР на Съвета от 28 февруари 2002 г. за създаване на Евроюст с оглед засилване на борбата срещу сериозната престъпност (ОВ L 63, 6.3.2002 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1920/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании (преработен) (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 1).

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по Програмата.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки на място и инспекции, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета⁽²⁾, с цел да се установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор, финансирани по Програмата.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и с международни организации, споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства, решенията за отпускане на безвъзмездни средства и договорите, произтичащи от изпълнението на настоящата Програма, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се оправомощават да провеждат одитите и разследванията, посочени в тези параграфи в съответствие с тяхната компетентност.

Член 14

Наблюдение и оценка

1. Комисията извършва ежегодно наблюдение на Програмата, за да следи за изпълнението на провежданите по нея действия и постигането на конкретните цели, посочени в член 4. Наблюдението служи и като средство за оценка на начина, по който действията по Програмата третираат въпросите на равенството между половете и недискриминацията.

2. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета:

а) годишен доклад за наблюдение, основан на показателите, установени в член 15, параграф 2 и на използването на наличните финансови средства;

б) междинен доклад за оценка най-късно до 30 юни 2018 г.;

в) последващ доклад за оценка до 31 декември 2021 г.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

3. В междинния доклад за оценка се оценява постигането на целите на Програмата, ефикасността на използването на средствата и европейската добавена стойност на Програмата с цел да се определи дали финансирането в областите, обхванати от Програмата, следва да бъде подновено, променено или спряно след 2020 г. В него се разглежда и възможността за опростяване на Програмата, нейната вътрешна и външна съгласуваност, както и актуалността на всички цели и действия. В доклада се отчитат резултатите от последващите оценки на предишните програми за периода 2007—2013 г., създадени с решенията, посочени в член 16.

4. В последващия доклад за оценка се оценява дългосрочното въздействие на Програмата и устойчивостта на последиците от нея, с оглед това да допринесе за вземане на решение относно следваща програма.

5. При оценките се преценява и начинът, по който действията по Програмата третираат въпросите на равенството между половете и недискриминацията.

Член 15

Показатели

1. Съгласно член 14 следните показатели, посочени в параграф 2 от настоящия член, служат за основа на наблюдението и оценката на това доколко е постигната всяка от конкретните цели, посочени в член 4, посредством предвидените в член 6 действия. Те се измерват спрямо предварително определени базови равнища, които отразяват положението преди прилагането на Програмата. Където е целесъобразно, се прави разбивка на показателите, *inter alia*, по пол, възраст и увреждане.

2. Показателите, посочени в параграф 1 включват, *inter alia*, следното:

а) броя и процента на лицата в целева група, до които са достигнали финансираните по Програмата дейности за повишаване на осведомеността;

б) броя и процента на магистратите и съдебните служители в целева група, които са участвали в обучителни дейности, обмен на служители, учебни посещения, работни срещи и семинари, финансирани от програмата;

в) повишаване на познаването на правото и политиките на Съюза сред групите, участващи във финансираните по Програмата дейности в сравнение с цялата целева група;

г) брой на случаите, дейностите и резултатите в областта на презграничното сътрудничество, включително чрез използване на средства и процедури, свързани с информационни технологии, установени на равнището на Съюза;

д) оценка на участниците за дейностите, в които са участвали, и за тяхната (очаквана) устойчивост;

е) географско покритие на финансираните по Програмата дейности.

3. В допълнение на посочените в параграф 2 показатели междинният и окончателният доклад за оценка на Програмата оценяват, *inter alia*, и:

- а) очакваното въздействие на Програмата върху достъпа до правосъдие, въз основа на качествени и количествени данни, събрани на европейско равнище;
- б) броя и качеството на инструментите и средства, разработени чрез финансиране по Програмата дейности;
- в) европейската добавена стойност на Програмата, включително оценката на дейностите по Програмата от гледна точка на подобни инициативи, разработвани на национално или европейско равнище, които не се подпомагат с финансиране от Съюза, и техните (очаквани) резултати, както и предимствата и/или недостатъците на финансирането от Съюза в сравнение с националното финансиране на този вид дейност;
- г) равнището на финансиране спрямо постигнатите резултати (ефикасност);

д) евентуалните административни, организационни и/или структурни пречки за по-гладко, по-ефективно и по-ефикасно изпълнение на Програмата (възможности за опростяване).

Член 16

Преходни мерки

Действията, започнати въз основа на Решение 2007/126/ПВР, Решение 1149/2007/ЕО или Решение 1150/2007/ЕО, продължават да се уреждат от разпоредбите на посочените решения до тяхното приключване. По отношение на тези действия позоваването на комитетите, предвидени в член 9 от Решение 2007/126/ПВР, в членове 10 и 11 от Решение 1149/2007/ЕО и в член 10 от Решение 1150/2007/ЕО, се тълкува като позоваване на комитета, предвиден в член 11, параграф 1 от настоящия регламент.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
L. LINKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВА

В рамките на финансовия пакет за Програмата, се разпределят суми както следва за всяка конкретна цел, посочена в член 4, параграф 1:

Конкретни цели	Дял от финансовия пакет (в %)
а) улесняване и подкрепа на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси	30 %
б) подкрепа и насърчаване на съдебното обучение, включително езиково обучение по правна терминология, с оглед на формирането на обща правна и съдебна култура	35 %
в) улесняване на ефективен достъп до правосъдие за всички, включително с цел утвърждаване и подкрепа за правата на жертвите на престъпления, като същевременно се зачитат правата на защитата	30 %
г) подкрепа за инициативи в областта на политиката за борба с наркотиците, свързани с аспекти на съдебното сътрудничество и превенцията на престъпността, които са тясно свързани с общата цел на Програмата, доколкото не попадат в обхвата на Инструмента за финансова подкрепа за полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ или на програмата „Здраве за растеж“	5 %.